לְהִתְלַמֵּד עֲבַד, כְּדְתַנְיָא כוּ׳. וּמֵיהוּ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מְדַקְדֵּק עִם הַצַּדִּיקִים כְּחוּט הַשַּׂעֲרָה (יְמוּמוֹת דף קכא:), וַאֲפִילּוּ לְהִתְלַמֵּד יֵשׁ לְחוֹשׁ לְכְבוֹד הָרַב, וּקְרָא דְּ׳לֹא תִלְמַד לַעֲשׂוֹת׳ בְּמִילֵּי מַחֲרָיְיָתָא תּוֹקְמָה, כְּמוֹ שֶׁיִּטְעֵת קִישׁוּאִין דְּסַנְהֶדְרִין (דף סח.), וּדְמוּמוֹת לוֹרֵת לְבָנָה דְּר״ג (ר״ה כד.):

בִּקּוּבָּה. אֹהֶל זוֹטוֹת, כְּדִכְתִיב (בְּמִדְבַּר כה) ׳אֶל הַקִּבָּה׳: דִּקְדְּקָה. לְסָסוֹעַ פְּסִיעוֹת נָאוֹת, וּכְתִיב (תְּהִלִּים מה) ׳כָּל כְּבוּדָּה בַת מֶלֶךְ פְּנִימָה׳: שֶׁאָדָם דָּשׁ בַּעֲקֵבָיו. דִּקְדּוּק פְּסִיעוֹת, כִּי הָכָא. **ל״פ**, שֶׁחָסָם דּוֹרְסָן בְּרַגְלָיו, שֶׁאֵין שֶׁטּוּבִין בְּעֵינָיו כְּלוּם: ׳עַל כָּל דְּרָכַי׳. אֲפִילּוּ דִּקְדּוּק פְּסִיעוֹת: שֶׁאַתָּה יוֹשֵׁב וְעוֹסֵק בַּתּוֹרָה. וְסֹם גָּזְרוּ עַל כָּךְ: דָּבָר שֶׁל טַעַם. שֶׁהֶחֱרִיבָה אֶת בֵּיתוֹ וְהָרְגָה אֶת חֲסִידָיו וְאֶת הַשָּׁם. וְעַל אִשְׁתּוֹ לַהֲרִיגָה, דְּלָא מִיחָה[מ] בִּיהּ. מִכָּאן אָמְרוּ, [נ]כָּל מִי שֶׁיֵּשׁ בְּיָדוֹ לִמְחוֹת וְאֵינוֹ מוֹחֶה נֶעֱנָשׁ עָלָיו. וְעַל בִּתּוֹ לֵישֵׁב בְּקוּבָּה שֶׁל זוֹנוֹת. דְּאָמַר רַבִּי יוֹחָנָן, פַּעַם אַחַת הָיְתָה בִּתּוֹ מְהַלֶּכֶת לִפְנֵי גְּדוֹלֵי רוֹמִי, אָמְרוּ, כַּמָּה נָאוֹת פְּסִיעוֹתֶיהָ שֶׁל רִיבָה זוֹ, מִיָּד דִּקְדְּקָה בִּפְסִיעוֹתֶיהָ. וְהֵיינוּ דְּאָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ, מַאי דִּכְתִיב [ס]׳עֲוֹן עֲקֵבַי יְסֹבְּנִי׳, עֲוֹנוֹת שֶׁאָדָם דָּשׁ בַּעֲקֵבָיו בָּעוֹלָם הַזֶּה מְסוּבִּין לוֹ לְיוֹם הַדִּין. בְּשָׁעָה שֶׁיָּצְאוּ שְׁלֹשָׁתָן צִדְּקוּ עֲלֵיהֶם אֶת הַדִּין, הוּא אָמַר [ע]׳הַצּוּר תָּמִים פָּעֳלוֹ׳ [וגו׳], וְאִשְׁתּוֹ אָמְרָה [פ]׳אֵל אֱמוּנָה וְאֵין עָוֶל׳, בִּתּוֹ אָמְרָה [צ]׳גְּדוֹל הָעֵצָה וְרַב הָעֲלִילִיָּה אֲשֶׁר עֵינֶיךָ פְּקוּחוֹת עַל כָּל דַּרְכֵי׳ וְגוֹ׳. אָמַר רַבִּי, [כַּמָּה] גְּדוֹלִים צַדִּיקִים הַלָּלוּ, שֶׁנִּזְדַּמְּנוּ לָהֶן שְׁלֹשׁ מִקְרָאוֹת שֶׁל צִדּוּק הַדִּין בִּשְׁעַת צִדּוּק הַדִּין. תָּנוּ רַבָּנָן, כְּשֶׁחָלָה רַבִּי יוֹסֵי בֶּן קִיסְמָא, הָלַךְ רַבִּי חֲנִינָא בֶּן תְּרַדְיוֹן לְבַקְּרוֹ, אָמַר לוֹ, חֲנִינָא אָחִי (אָחִיךָ[ק]), אִי אַתָּה יוֹדֵעַ שֶׁאוּמָּה זוֹ מִן הַשָּׁמַיִם הִמְלִיכוּהָ, שֶׁהֶחֱרִיבָה אֶת בֵּיתוֹ וְשָׂרְפָה אֶת הֵיכָלוֹ וְהָרְגָה אֶת חֲסִידָיו וְאִבְּדָה אֶת טוֹבָיו וְעַדַּיִן הִיא קַיֶּמֶת, וַאֲנִי שָׁמַעְתִּי עָלֶיךָ שֶׁאַתָּה יוֹשֵׁב וְעוֹסֵק בַּתּוֹרָה [וּמַקְהִיל קְהִלּוֹת בָּרַבִּים] וְסֵפֶר [ר] מוּנָּח לְךָ בְּחֵיקֶךָ. אָמַר לוֹ, מִן הַשָּׁמַיִם יְרַחֲמוּ. אָמַר לוֹ, אֲנִי אוֹמֵר לְךָ דְּבָרִים שֶׁל טַעַם וְאַתָּה אוֹמֵר לִי מִן הַשָּׁמַיִם יְרַחֲמוּ, תְּמַהּ אֲנִי אִם לֹא יִשְׂרְפוּ אוֹתְךָ וְאֶת סֵפֶר תּוֹרָה בָּאֵשׁ. אָמַר לוֹ, רַבִּי, מָה אֲנִי לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא. אָמַר לוֹ, כְּלוּם מַעֲשֶׂה בָּא לְיָדֶךָ. [ד]אָמַר לוֹ, מְעוֹת שֶׁל פּוּרִים נִתְחַלְּפוּ לִי בִּמְעוֹת שֶׁל צְדָקָה, וְחִלַּקְתִּים לַעֲנִיִּים. אָמַר לוֹ, אִם כֵּן, מֵחֶלְקְךָ יְהִי חֶלְקִי וּמִגּוֹרָלְךָ יְהִי גּוֹרָלִי. אָמְרוּ, לֹא הָיוּ יָמִים מוּעָטִים עַד שֶׁנִּפְטַר רַבִּי יוֹסֵי בֶּן קִיסְמָא, וְהָלְכוּ כָּל גְּדוֹלֵי רוֹמִי לְקָבְרוֹ וְהִסְפִּידוּהוּ הֶסְפֵּד גָּדוֹל, וּבַחֲזָרָתָן מְצָאוּהוּ לְרַבִּי חֲנִינָא בֶּן תְּרַדְיוֹן שֶׁהָיָה יוֹשֵׁב וְעוֹסֵק בַּתּוֹרָה, וּמַקְהִיל קְהִלּוֹת בָּרַבִּים, וְסֵפֶר תּוֹרָה מוּנָּח לוֹ בְּחֵיקוֹ, הֱבִיאוּהוּ וּכְרָכוּהוּ בְּסֵפֶר תּוֹרָה, וְהִקִּיפוּהוּ בַּחֲבִילֵי זְמוֹרוֹת וְהִצִּיתוּ בָּהֶן אֶת הָאוּר, וְהֱבִיאוּ סְפוֹגִין שֶׁל צֶמֶר וּשְׁרָאוּם בְּמַיִם וְהִנִּיחוּם עַל לִבּוֹ כְּדֵי שֶׁלֹּא תֵצֵא נִשְׁמָתוֹ מְהֵרָה. אָמְרָה לוֹ בִּתּוֹ, אַבָּא, אַרְאֶה בְּכָךְ. אָמַר לָהּ, אִילְמָלֵי אֲנִי נִשְׂרַפְתִּי לְבַדִּי הָיָה הַדָּבָר קָשֶׁה לִי, עַכְשָׁיו שֶׁאֲנִי נִשְׂרָף וְסֵפֶר תּוֹרָה עִמִּי, מִי שֶׁמְּבַקֵּשׁ עֶלְבּוֹנָהּ[ר] שֶׁל סֵפֶר תּוֹרָה הוּא יְבַקֵּשׁ עֶלְבּוֹנִי. אָמְרוּ לוֹ תַּלְמִידָיו, רַבִּי, מָה אַתָּה רוֹאֶה. אָמַר לָהֶן, גְּלָיוֹן[ש] נִשְׂרָפִין וְאוֹתִיּוֹת פּוֹרְחוֹת. [ת] אַף אַתָּה פְּתַח פִּיךָ וְתִכָּנֵס [בְּךָ] הָאֵשׁ. אָמַר לָהֶן, מוּטָב שֶׁיִּטָּלֶנָּה מִי שֶׁנְּתָנָהּ וְאַל יְאַבֵּד הוּא בְּעַצְמוֹ. אָמַר לוֹ קְלַצְטוֹנֵירִי, רַבִּי, אִם אֲנִי מַרְבֶּה בַּשַּׁלְהֶבֶת וְנוֹטֵל סְפוֹגִין שֶׁל צֶמֶר מֵעַל לִבְּךָ, אַתָּה מְבִיאֲנִי לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא. אָמַר לוֹ, הֵן. הִשְׁבַּע לִי. נִשְׁבַּע לוֹ. מִיָּד הִרְבָּה בַּשַּׁלְהֶבֶת וְנָטַל סְפוֹגִין שֶׁל צֶמֶר מֵעַל לִבּוֹ, וְיָצְאָה נִשְׁמָתוֹ בְּמְהֵרָה. אַף הוּא קָפַץ וְנָפַל לְתוֹךְ הָאוּר. יָצְאָה בַּת קוֹל וְאָמְרָה, רַבִּי חֲנִינָא בֶּן תְּרַדְיוֹן וּקְלַצְטוֹנֵירִי [ב]מְזוּמָּנִין הֵן לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא. [ו]בָּכָה רַבִּי וְאָמַר, יֵשׁ קוֹנֶה עוֹלָמוֹ בְּשָׁעָה אַחַת, וְיֵשׁ קוֹנֶה עוֹלָמוֹ בְּכַמָּה שָׁנִים. בְּרוּרְיָא דְּבִיתְהוּ דְּרַבִּי מֵאִיר בְּרַתֵּיהּ דְּרַבִּי חֲנִינָא בֶּן תְּרַדְיוֹן הֲוָאי, אָמְרָה לוֹ, זִילָא בִּי מִלְּתָא דְּיַתְבָא אַחֲתַאי בְּקוּבָּה שֶׁל זוֹנוֹת. שְׁקַל תַּרְקַבָּא דְּדִינָרֵי וַאֲזַל, אֲמַר, אִי לָא אִיתְעֲבִיד בָּהּ אִיסּוּרָא מִיתְעֲבִיד נִיסָּא, אִי עֲבַדָה אִיסּוּרָא לָא אִיתְעֲבִיד לָהּ נִיסָּא. אֲזַל תַּרְקַבָּא דְּדִינָרֵי, אֲמַר לָהּ, הַשְׁמִיעֵנִי[ת] לִי. אֲמָרָה לֵיהּ, [ו]דַּשְׁתָּנָא אֲנָא. אֲמַר לָהּ, מַתְרַחְנָא מִרְתָּחִי[ת]. אָמְרָה לוֹ, נְפִישִׁין טוּבָא, וְאִיכָּא טוּבָא הָכָא[ת] דְּשַׁפִּירָן מִינָּאי. אֲמַר, שְׁמַע מִינָּהּ לָא עֲבַדָה אִיסּוּרָא, כֹּל דְּאָתֵי אֲמָרָה לֵיהּ הָכִי[ת]. אֲזַל לְגַבֵּי שׁוֹמֵר דִּידָהּ, אֲמַר לֵיהּ, הָבָה גִּיהֲלָהּ[ת]. אֲמַר לֵיהּ, מִיסְתְּפִינָא מִמַּלְכוּתָא. אֲמַר לֵיהּ, שְׁקוֹל תַּרְקַבָּא דְּדִינָרֵי, פְּלַגָּא פְּלַח וּפְלַגָּא לְהֵוֵי לָךְ. אֲמַר לֵיהּ, וְכִי שָׁלְמִי מַאי אֶעֱבִיד. אֲמַר לֵיהּ, אֵימָא אֱלָהָא דְּמֵאִיר עֲנַנִי, וּמִתַּצְלַת. אֲמַר לֵיהּ, וּמִי

הוֹגֶה הַשֵּׁם. פ״ה, שֶׁדּוֹרְשׁוֹ בְּמִ״ג אוֹתִיּוֹת וְעוֹשֶׂה בּוֹ מַה שֶּׁהוּא חָפֵץ. פ״ה, שֶׁדּוֹרְשׁוֹ בְּמִ״ב אוֹתִיּוֹת שֶׁל שֵׁם הַמְיוּחָד בְּאוֹתִיּוֹת שֶׁל שָׁחָר הַמְיוּחָדוֹת, וְזֶה אֵין לַעֲשׂוֹת, כִּדְאָמְרִינָן בְּפִסְחִים סוֹף פֶּרֶק אֵלּוּ עוֹבְרִין (דף נ.), לֹא כְּשֶׁאֲנִי נִכְתָּב אֲנִי נִקְרָא, אֲנִי נִכְתָּב בְּיוּד הֵא וְנִקְרָא בְּאֶלֶף דָּלֶת. **וְנִקְרָא לְרֵ״י**, שֶׁאֵין לְהַזְכִּיר אַף אוֹתִיּוֹת יוּד הֵא כְּמוֹ שֶׁרְגִילִין הָעוֹלָם, שֶׁהֲרֵי ״יְ״ הוּא שֵׁם הַמְיוּחָד. **וְעוֹד נִקְרָא לְהַר״ר אֶלְעָזָר**, כִּי גַּם אֵין לְהַזְכִּיר אַף אֶלֶף דָּלֶת מְאֲדֹנָי׳, דְּהָא ׳אֶלֶף דָּלֶת מְאֲדֹנָי, יוּד הֵא מְהַשֵּׁם אֵין נִמְחָקִין, שִׁין דָּלֶת מִשַּׁדַּי, לְדִי בֵּית מִעְבָּרוֹת נִמְחָקִין׳, וְכֵן הַגִּירְסָא (שִׁטּוּשׁוֹת לה: וְשָׁם לה.) בְּפֵירוּשׁ רַבֵּינוּ חֲנַנְאֵל; מִשְּׁמַע שֶׁאֶלֶף דָּלֶת מְ׳אֲדֹנָי׳ הוּא שֵׁם כְּמוֹ יוּד הֵא מְהַשֵּׁם. **וּמִיהוּ נִקְרָא לְרֵ״י**, לְהַזְכִּיר, דְּכֵינָן[ס] דְּלֹא נִמְצָא בְּכָתוּב; דְּמַה שֶּׁהוּא נִמְצָא כָּתוּב בַּסְּפָרִים, יֵשׁ לוֹמַר שֶׁהַסּוֹפְרִים כְּתָבוּהוּ כֵּן, וְלֹא נִכְתְּבוּהוּ לְהַזְכִּיר אֶת הַשֵּׁם (וְעַיֵּן תּוֹסְפוֹת סוֹכָה דף ה. ד״ה יו״ד):

לְהִתְלַמֵּד עֲבַד. פ״ה, וּמִיהוּ, הַקְּדוֹשׁ״ה מְדַקְדֵּק כּוּ׳. וְנִרְאֶה, שֶׁלֹּא הָיָה כָּתוּב בְּסִפְרוֹ ״אֶלָּא מַאי טַעְמָא מִישַׁנַּא, הוֹגֶה בְּסַפְרָסְיָא הָיָה״, וּלְכָךְ הוֹגֶה לְתַּת טַעַם מַחֵר: **מָה אַתָּה רוֹאֶה**. שֶׁהָיָה נִרְאֶה בְּעֵינֵיהֶם שֶׁהָיָה לוֹ לִרְאוֹת שׁוּם דָּבָר תִּימַהּ, אוֹ מַלְאָכִים אוֹ דָּבָר מַחֵר. **אִי נַמֵּי**[ט], בְּשֶׁמַּל שֶׁהָיוּ שׁוֹמְעִין קוֹל הָאוֹתִיּוֹת הַפּוֹרְחוֹת, וְלֹא הָיוּ יוֹדְעִין מֵהוּ:

וְאַל יְחַבֵּל עַצְמוֹ. אוֹמֵר ר״ת, דְּהִיכָא שֶׁיְּרֵאִים פֶּן יַעֲבִירוּם עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים לַעֲבֵירָה, כְּגוֹן ע״י יִסּוּרִין שֶׁלֹּא יוּכַל לַעֲמוֹד בָּהֶם, אָז הוּא מְלֻוֶּה לְחַבֵּל בְּעַצְמוֹ, כִּי הַהִיא דְּגִיטִּין (דף מ:) גַּבֵּי יְלָדִים שֶׁנִּשְׁבּוּ לְקָלוֹן, שֶׁהֶטִּילוּ עַצְמָם לַיָּם (וְע״ע תּוֹסְפוֹת גִּיטִּין דף מ: ד״ה קְפָלוּ):

וְכִי שָׁלְמִי מַאי אֶעֱבִיד. י״מ, שֶׁהָיָה נוֹתֵן לַמֶּלֶךְ מַס מִן הַזּוֹטוֹת לְמִסְפַּד גּוּלְגֻלְּתָם, וּלְכָךְ הָיָה שׁוֹאֵל כִּי שָׁלְמִי מָה אֶעֱשֶׂה, כִּי אִיךְ אֶתֵּן מַס הָעוֹלָה לְמִסְפָּדָם. וְכֵן יֵשׁ לְפָרֵשׁ בְּרֵישׁ פִּירְקָא (לְעֵיל דף ב:) ״שֶׁוְּוִקִּים לְהוֹשִׁיב בָּהֶם זוֹטוֹת׳ וְלִיטּוֹל מַס מֵהֶם. אֲבָל רַשַּׁ״י פֵּירֵשׁ, שֶׁכָּל שָׁעָה שֶׁיַּעֲלוּ עָלָיו שֶׁיִּשְׁתַּדֵּל בְּמָמוֹן זֶה: שֶׁלֹּא

מסורת הש״ס
עם הוספות

פ) סנהדרין ל., ג) לקמן מג: שבת עה. ר״ה כד: סנהדרין סח., ג) שבת נד: ע״ש, ד) [לעיל יח:], ה) [עי׳ תוס׳ כתובות קג: ד״ה מזומנן], ו) [לעיל י: יח.], ז) [לקמן כד: שבת קי.], ח) לקמן כד:, ט) בשם ר״י (תר״א).

הגהות הב״ח

(פ) גמ׳ וספר תורה מונח לך בחיקך:

תורה אור השלם

א) כִּי אַתָּה בָא אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְיָ אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ לֹא תִלְמַד לַעֲשׂוֹת כְּתוֹעֲבֹת הַגּוֹיִם הָהֵם: [דברים יח, ט]

ב) לָמָה אֹירָא בִּימֵי רָע עֲוֹן עֲקֵבַי יְסוֹבְּנִי: [תהלים מט, ו]

ג) הַצּוּר תָּמִים פָּעֳלוֹ כִּי כָל דְּרָכָיו מִשְׁפָּט אֵל אֱמוּנָה וְאֵין עָוֶל צַדִּיק וְיָשָׁר הוּא: [דברים לב, ד]

ד) גְּדֹל הָעֵצָה וְרַב הָעֲלִילִיָּה אֲשֶׁר עֵינֶיךָ פְקֻחוֹת עַל כָּל דַּרְכֵי בְנֵי אָדָם לְתֵת לְאִישׁ כְּדַרְכּוֹ וְכִפְרִי מַעֲלָלָיו: [ירמיה לב, יט]

הגהות וציונים

(מ) ראשונים וכת״י דהוגה: ג) ר״ח מחיא: ג) [בע״י ליתא] (גליון): ד) עלבונו (דפו״י). עין יעקב ״עלבונה של תורה״: ס) [בע״י איתא גו״ילין] (גליון): ו) בכמה ראשונים וכת״י נוסף אמרו לו: ז) צ״ל השמיעי (רש״ש, וכ״ה בראשונים ובכת״י): ח) [צ״ל מתרח ובע״י ליתא ועי׳ בערוך ערך תרה] (גליון): ט) ״ואיכא טובא הכא״ ס״א ל״ג (גליון): י) ״כל דאתי אמרה ליה הכי״ ליתא בראשונים ובכת״י: כ) [בדפו״י ניחלי וכ״ה יעב״ץ] (גליון): ל) בכת״י נוסף שלי, עי׳ שתי הלשונות בעמוד הקודם: מ) צ״ל כיון (בארות המים):

מסכת פרה
פרק י״ב משנה ב׳

הַזָּה, סָפֵק מִן הַחוּט, סָפֵק מִן הַכּוֹשׁ, סָפֵק מִן הַגִּבְעוֹל, הַזָּיָתוֹ פְּסוּלָה. הַזָּה עַל שְׁנֵי כֵלִים, סָפֵק עַל שְׁנֵיהֶם הַזָּה, סָפֵק מֵחֲבֵרוֹ מִצָּה עֲלָיו, הַזָּיָתוֹ פְּסוּלָה.

עין משפט
נר מצוה

פד א מיי׳ פ״ג מהלכות תשובה הלכה מ:

רבינו חננאל

בענוש שהיה הוגה את השם באותיותיו בפרהסיא. שכל ההוגה את השם באותיותיו אין לו חלק לעוה״ב ואע״ג דהוא להתלמד עבד וכתיב לא תלמד לעשות אבל אתה למד להבין ולהורות הוה ליה להגות בצינעה. וגזרו על אשתו הריגה נענשה משום דלא מחיא ביה שכל מי שיש בידו למחות ואינו ממחה נתפש. וכענשה בתו לישב בקובה דא״ר יוחנן פעם אחת עברה בין גדולי רומי ואמרו כמה נאות פסיעותיה של ריבה זו מיד דיקדקה בפסיעותיה והיינו דכתיב עון עקבי יסובני עון שאדם דש בעקביו סובבין אותו ליום הדין. **בשעת הוצאתן פתחו** [כל] א׳ ואמ׳ הוא אמר הצור תמים פעלו וגו׳ אשתו אמרה אל אמונה ואין עול בתו אמרה גדול העצה ורב העלילה אשר עיניך פקוחות על כל דרכי בני אדם לתת לאיש כדרכיו וכפרי מעלליו: **כרכוהו בס״ת שהיה קורא בו** והקיפוהו חבילי זמורות והציתו בהן את האור כו׳: **ברוריה דביתהו דר׳ מאיר** ברתיה דר׳ חנניא בן תרדיון הואי אמ׳ ליה לבעלה זילא בי מלתא דיתבה אחתי בקובה של זונות שקל תרקבא דדינרי ואזיל. **פי׳ דישתנא** נידה. **נפיש טובא**. כלומר הדם שותת ויורד עליה הרבה ואינה יכולה ליטהר כו׳ עד

ליקוטי רש״י

ואין תחיית המתים מן התורה. שכופר במדרשים דדרשינן בגמרא (נקמן מנין לתחיית המתים מן התורה ואפילו יהא מודה ומאמין שיהיו המתים אלא דלא רמיא בתוריית״א כופר הוא הוא״ל ושוקר שים תחיית המתים מן התורה מה לנו ולאמונתו וכי מהיכן הוא יודע שכן הוא הלכך כופר גמור הוא [סנהדרין צ. ועי״ש במסורה״ש]. **לא תלמד לעשות**. אבל אתה למד להבין מעשיהם ולהורות כלומר להבין מעשיהם כמה הם מקולקלים ולהורות לאחרים לא תעשה כך וכן שזה הוא חק הגוים [דברים יח, טז]. **דהבין**. שתוכל לעמוד בהן ואם יעשה נביא שקר לפניך שתבין שהוא מכשף [שבת עה.]. **נענש עליו**. נענש על עבירות שבידן [שם נד:]. **ריבה**. נערה [שם קכז:]. **עון עקבי יסובני**. עונות שאני דש בעקב שאני מוצא בהם שהם נעיני עבירות קלות הם מרשעות אומי בדין וכל שכן העשיריים [תהלים מט, ה]. **הצור תמים פעלו**. אע״פ שהוא חזק כשמיא פורענות על עובדי רצונו לא בשבוח הוא מביא כי אם בדין כי תמים פעלו. **אל אמונה**. לשלם לצדיקים לדקתם לעוה״ב ואע״פ שמאחר את הגמולם סופו לתתן לתם לבניו. **ואין עול**. אף לרשעים משלם שכר לדקתם בעוה״ז [דברים לב, ד]. **מעות של פורים**. שגגיתי מבני

הוקדש לעילוי נשמת מרן ראש הישיבה רבי **מיכל יהודה ליפקוביץ׳** בן הרה״ג רבי **משה דוד** זצוק״ל נלב״ע כ״ו סיון תשע״א

העיר לתתן לעניים לשעודת פורים ותנן (ב״מ עח:) אין העני רשאי ליקח מהן לעוטה לשנתו. **נתחלפו לי במעות של צדקה**. וסבור הייתי שהן של לדקה ותלקתים לעניים שלא לשעודת פורים ואני פרעתי משלי [אח] שלו פורים ל״ל מעות שלי לשעודת פורים ונתחלפו לי במעות של לדקה וסבור הייתי שהן של לדקה ותלקתים לעניים ולא חזרתי ליפרע מתרנקי של לדקה [לעיל ד:]. **דשתנא**. עוטריקון ד׳ דרך ש׳ גשים [לקמן כד:]. **תרקבא*. שלשה קבין [קידושין יא.].